

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

Articulus VI. De matrimonio ex Morgnatica contracto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

his in utroque termino explicat gravitatem absolutam in motivo; non autem tenuiter probabilis, ut dictum est n. priori. Et ideo falsum est, quod opinio probabiliter probabilis, & opinio tenuiter probabilis, idem sint.

555. Ad id, quod n. 544 adducitur ex stylo Penitentiariae, etsi satis copiose responsum sit ibid: & seq. illud adhuc addo, dato, quod ex stylo probabiliter, imò probabilius sic exigeretur, ut consequenter ex eius defectu invaliditas matrimonii nasceretur; cum tamen verè probabile sit, non desiderari eam nullitatis in altero notitiam, adhuc tamen non subjacere damnationi, ut vult Cardenas. Ratio est, quia sententia, quæ dicit non esse illicitum, in Sacramento matrimonii uti opinione probabilis circa valorem, quando periculum invaliditatis tantum oritur ex conditione per Ecclesiæ ratificationem supplebili, non subjacet damnationi, ex n. 553. sed opinio docens in dato casu, non requiri in altero notitiam nullitatis solum docet, quod non sit illicitum in revalidatione matrimonii; omittere notitiam alteri faciendam de nullitate matrimonii prius contracti; cum periculum invaliditatis (si quod est omittit eam notitiam) solum oriatur ex conditione per Ecclesiæ ratificationem supplebili (nam opposita sententia se potissimum fundat in stylo Penitentiariae) non autem ex natura rei, ut probatum est n. 544. Ergo.

ARTICULUS VI.

De matrimonio ex Morganatica contracto.

556. Pereyra in Elucidario n. 1668. ait, legem Morganaticam apud Mediolanenses eandem fuisse, quæ alibi Salica nuncupatur; hæc lege inibantur quandoque matrimonia à Viris illustribus, qui, postquam liberos habuerunt ex nobili conjuge, post mortem ejus non valentes continere, & nolentes existere in peccato, aliam minus nobilem, vel inferioris conditionis duxerunt, ac verè desponsarunt eò pacto, ut Uxor, & liberi, exinde nati, abstineant à bonis reliquis paternis, & aviticis, titulisque, dignitatibus, & insignibus eorum, contenti certâ portione bonorum

ipsis destinata in Sponsalibus, vel donatione propter nuptias, aut Morgengebæ. Hoc enim erat accipere Uxorem ad Morganaticam, ut habetur L. 2. Feud. Tit. 29. de filiis natis ex matrimonio ad Morganaticam contracto, junct. gloss. litera a.

Tenor dictæ constitutionis cit. tit. 29. 557. sic habet: *quidam habens filium ex nobili conjuge, post mortem ejus non valens continere, aliam minus nobilem duxit: qui nolens existere in peccato, eam desponsavit, eâ lege, ut nec ipsa, nec filius ejus amplius habeant de bonis patris, quàm dixerit tempore Sponsaliorum: verbi gratia, decem libras, vel quantum voluerit dare, quando eam desponsavit: quod Mediolanenses dicunt accipere Uxorem ad Morganaticam: alibi, lege salicâ: hic filiis ex ea susceptis decessit; isti in proprietatem non succedunt, aliis extantibus: sed nec in feudo, etiam aliis non existentibus, qui licet legitimi sint, tamen in beneficio minimè succedunt. In proprietate verò succedunt patri, prioribus non existentibus; succedunt etiam fratribus sine legitima prole decedentibus secundum usum Mediolanensem.*

Ex hoc textu habetur; ejusmodi liberos ex matrimonio ad Morganaticam contracto natos, in proprietatem non succedere, aliis extantibus; nec, licet essent legitimi, in feudo, vel beneficio: si tamen parens decessit, prioribus non extantibus, succedere ei in proprietate; & fratribus sine legitima prole decedentibus. Talem aliquando legem, & matrimonia fuisse in usu apud Alemanos, ibid. colligitur ex gloss. cit. ubi additur, hæc etiam lege posse spurium legitimari. Matrimonium sic celebratum Politici quandoque nominare solent *Matrimonium conscientie*; quod quidem teste dicitur, si non sit concubitus palliatus, seu in re solutus, & solum vestitus nomine matrimonii, his præmissis.

559. Quæstio est. I. an ejusmodi matrimonia lege Morganaticâ, vel Salicâ, aut etiam Alemanorum, seu Francorum, (ut ait gloss. cit.) inter Christianos valde illustres licite contrahantur? Resp. quod sic. Nam ex fine suo honesta sunt, ut constat in explatione dictæ legis, omnia matrimonii substantialia servantis. Uxor legitima est, nati legitimi, & portio illis in ali-

in alimentum constituta vicem legitimæ (secundum quod jus naturale postulat) sufficiens. Accedit etiam hodie usus, non tantum in matrimoniis; sed liberis, quibus frequenter modicum relinquitur majoritate in Primogenitis constituta, esto careant aliis quibusdam civilibus effectibus, tituli, dignitatis &c.

560. Altera quaestio est, an Pater natorum ex tali matrimonio possit pactum ex lege Morganatica initum, quoad bona illis natis eo pacto debita, immutare? Resp. posse in melius, de bonis non vincularis, & allodialibus, si liberis ex primo matrimonio, quæ jure debita sunt, non subducantur; cum de illis etiam ad extraneos testari possit; non autem in minus, seclusa ratione legitimæ excusante, à pactorum observacione, quæ juris naturalis est.

661. Demum quaestio. 3. est, an nati ex matrimonio, ad Morganaticam celebrato, parentibus, vel liberis primi matrimonii defunctis sine prole legitima succedant? Resp. id constare ex ipsa legis Morganaticæ dispositione, de qua n. 557. nisi aliter, & aliter, ex toto scilicet, vel ex parte, jam apud certas gentes in usu sit.

ARTICULUS VII.

De matrimonio per Procuratorem contracto.

562. Matrimonium per procuratorem, licet, validèque contrahi, constat ex 32. q. Honorantur, ibi: mulier, si qua amissio cito marito adolescentula laqueum infirmitatis suæ timeret incidere, si vult, nubat tantum in Domino: ut electionem mariti parentibus deferat, c. Veniens. 5. Qui Clerici, vel vocentes, ibi: proposuit, quod mulier cuidam viro absentis fide data se nupturam promisit, c. fin. de Procuratorib. in 6. ibi: Procurator non aliter censetur idoneus ad matrimonium contrahendum, quam si ad hoc mandatum habuerit speciale. Et quamvis aliis is, qui constituitur ad negotia procurator, alium dare possit: in hoc tamen casu (propter magnum, quod ex facto tam arduo posset periculum imminere) non poterit deputare alium, nisi hoc eadem specialiter sit commissum; sic Bonifacius VIII. Nec obstat, quod in contractu

matrimonii requiratur consensus, qui fiat corde, & ore juxta c. 1. de Sponsa duor. nam satis dicitur ore consentire, qui per Procuratorem consentit, de Reg. juris in 6. c. Qui per alium. Sic enim est quasi minister, & organum Domini; sic Gloss. Margin. in cit. c. fin. V. Idoneus;

Verum, ut hoc rectè fiat, plura requiruntur. Primum est, ut Procurator habeat speciale mandatum ad matrimonium, ibi: Procurator non aliter censetur idoneus ad matrimonium contrahendum, quam si ad hoc mandatum habeat speciale. Quare non sufficit mandatum cum clausula generali; hæc enim non includit specialia, nisi similia expressis; non autem longè majora, inter quæ meritiò reputatur matrimonium, cum sit res gravissima, ut patet ex cit. c. fin. ibi: ex facto tam arduo.

Secundò, ut mandatum speciale sit circa personam determinatam; quia matrimonium non potest esse, nisi cum una, eaque determinatâ; igitur, cum consensus alterius, meo nomine factus, non censetur meus, nisi in quantum est ex mandato meo, Mandatarii consensus absolutus, seu purus in determinatam personam, in quantum est in hanc determinatam, non est consensus mandantis absolutus, & purus, seu meus, si mandatum non fuit absolutum, & purum de consentiendo in hanc; sic gloss. in c. fin. V. speciale, cum communi; si autem mandatum, cum Procuratori daretur, fuit merè simulatum, nimirum ore, non corde, probabilius est, non sufficere, licet mandans post Procuratoris abitum, antequam iste contrahat, consensum etiam cordis præstet, non intantum tamen Procuratori; quia sic Procurator contraheret tuo nomine, à te nulliter, vel saltem merè fictè, constitutus, ageretque ex mandato nullo, nimirum primitus accepto, cum non habeat noticiam ullius alterius; ita Coninch. de matrimo. D. 24. d. 9. n. 72.

Tertiò requiritur, quod Procurator personaliter exequatur mandatum, quin possit constituere alium sibi substituendo, qui ejus loco consentiat, nisi etiam ad hoc habeat speciale mandatum; constat ex cit. c. fin. ibi: in hoc tamen casu (propter magnum, quod ex facto tam arduo posset peri-